

ביל'ם ראנד פוז אנטערנאנג

דער פאליטשען מאמענט

געגלאנד ענטנילטיג איברגעריסען מיטז' פרייעז האנדעל. — די
ענענוייטיגע בעזיזונגעו צוישען די האנטערוואטארען אוין ליבעראלען

שם במלוחיות דאס הארץ פון יעדן אינטנס
ווזס ועת דיטליך, וחם שם טוט זיך הימנט צו
סאגו אַד מיש דעכ' דורי מיליאניגען יונגעטום אין
טולען אָנוּ מיט וואָסערען נאָך מעהָר טונקעלע
פארבען עם מאָהאלט זיך דין גאנענטשטע צוקנופט.
זיך
טמְרִיר וועהָן אַיצֶט, אוֹ אַין אָונְזָרֶעֶן לֵידְעָן אַפְּנָן
אַנְרוֹת זיך עַן מיר להלטָן אַיזָּאָטָם, פֿערלְאָטָם. די
מלוחהָ אַרגָּאנָען, וועצעַס פֿלייכָט עַז אַיְזָה שִׁיצָּעָן
זיך עַז אַיסְטָעָן מעונלְקִיְישָׁעָן פָּון אַיחָרָה בִּירְגָּעָר —
מאַפְּעָן זיך פָּלאַ יַדְעָן אַונְזָרֶעֶן טְרְוִיעָרְגָּעָר וּירְקָ-
לְצִיקִיט.

מִיר הַחֲגָעָן זֶה אֵין דָעַ מִתְּאֵן בְּעַזְוֹנָה־עַד
בְּבוֹלֶט־קִיּוֹת אַיִּיבְּ-צִיּוֹת אֵין דִי לְעַצְמָעַ פָּאָר וּזְ
כְּבָעָן, וּזְעָן כִּי אֵיז בְּעַנְיָן גַּעֲזָאָרָעַן דִי אַיְבָּוֹתָן פָּזָן
סְתִּימָת מִצְוָה האָט וּדְיָדָר נִישָׁת אֵין אַכְתָּג גַּעֲזָמָעַן אָזָר
וְעַדְעַג בְּעוֹזָאָרָעַנְיָשָׁן. אֵין דִי זְילִיפָּס־דוּפָעָן סְזָן דָעַם
זְוִידְרִישָׁעָן סְחוּדְשָׁוּם, וְאָסָג גַּעֲפִינָּס זֶה רַאנְדָּ
פָּזָן אַגְּנָטְוּדָגָאנָג — אֵן מִצְוָה חָאָט מַעַשְׁלָאָסָן
פְּאָרְטְּזָהְוָעָעָן דָּאָס אָזָוִי טְרַזְּעָרָג בְּעַקְאָנוּטָשׁ שְׂמִינִי^ט
פְּעַזְּעַן־סְטָמָעָם, וְאָסָג זֶה תְּאָזָטָקָעָד דָּאָס אָזָוִי חַרְבָּ
מִזְבְּחָתָבָט דָּאָס יְהִימָּשָׁוּ מַחְבָּרָה

אלס אַזְלָטַע אַילְפַּטְרָאַצְיָע פָּנִ אַגְּנוּעַ אַזְיִיס-
וַיְכַשֵּׁל אֶזְגָּקִיטַע צֹו דָעַרְוָאַתְּחַטְּעַן וּוָאַסְעַרְעַן מִמְּזִוְּנַע-
דָּגַע הַילָּחַ פָּנִ דִי מְלַכְּה - קְרִיְוָעַן - הַاط אַזְרַעַן
לְגַזְבִּינְטַע דִי דָּפְבָּאַטְעַ אַזְדָּם דָּעַם בּוֹדְשָׁעַן אַזְבָּעַן
גַּזְבִּיעַס יְאֹהֶר. מִיר האַבָּעַן גַּעֲמִינַען, אָנוּ נָאַךְ דִי
אַלְלָעַ מִתְּגַפְּפִילַה - עַדְקָלְעַרְגּוֹנְעַן, וּוּלְכָעַ מִיר הַאָזְ-
בְּעַן זָכָה גַּעֲוַעַן צֹו הַעֲרַעַן לְעַצְעַטְעַס פָּנִ דִי פְּרַאַ-
מְהִינְעַן. טַסְטַעַן מְלוֹבָה-מְעַזְעַן - וּוּשְׁטַעַן לְכַלְּהַחְחָתַע
אַרְאִיסְטוּוֹעַן מְעַהְרַן וּוְלְכָעַן אַגְּטְקָעַן: צַוְּקָמָעַן דִי בָּעַד
דָּעַעַטְבָּעַישַׁען פָּנִ דַעַר יוֹדִיעַשְׁעַן בְּעַלְלָקְעַרְגַּובַע יְעַ-
דְּעַן יְאֹהֶר אַיזְוַעַן יוֹצָא מִיתְצַוְּזָעַעַן דַעַר יְזַ-
דִּישְׁעַר מִינְדָּרְעַהְיַיט אַ בִּינְדָּרְעַל אַין פָּאַרְמַה פָּנִ
אַ פָּאַצְיָעַ פָּאַר יוֹדִישְׁ-עַרְגִּיעַעַץ הַצְּטָרְכָּבָּזַע אַיְ-
בּוֹדְשָׁעַן אַזְן אַזְרַעַן דָּאַס אַיְן אַ נִּישְׁתָּגַע קְלִינְגַעַר
סְמוֹעַ. דָּאַס אַיְן אַלְעַן וּוּסְמַעַן טָוַת אַיְן דָעַר
גִּיטְעַדְעַר צִימַט פָּאַר דָעַר יוֹדִישְׁעַר בְּעַפְּעַלְעַרְגַּגְעַן
אַזְיִיפַע וּזְעַמְעַס פְּלִיצְעַס מְעַן וּאַרְטַט אַן דָעַם הַזְּפַט-
לְאַסְטַט פָּוּ מְלַכְּה-בּוֹדְשָׁעַן.

א' איז דען דערידבער זיך צי וואונדרערען אויזה
דעם פסדר וואקסענדיגען יאוש אויזה דער יונד-
שעד גאט אין פולילען ?!

די יוזישע גאָס אין פּוֹלִילְעֵן האָט אַרְמוֹגָעָנוּמוֹן
כוֹאַלְעֵץ פּוֹן וּלְבַסְטְמָאָרוֹדָעָן, עַס אַיז שׂוֹן דַעַת
אַחֲיט דַעֲרָגָנְגָעָן דַעַצָּה, אָז מַעַן האָט גַעַנְגָעָן פֿאָר
זְוַיְינִיגָּה צַי גַרְגְּדָעָן אֶס פְּעַזְעַיְילְעֵן גַעַלְשָׁאָפָעָן צַי
פְּקָעָמְפָעָן וּלְבַסְטְמָאָרוֹדָעָן. אָפָעָר, וּאָס קְרָעָן דַעַת
אוֹא גַעַלְשָׁאָפָעָט בְּיִם בעַסְטָעָן וּלְיִלְעָן אוֹזָן בְּיִם
עַד אַמְמָהָרְסָטָן אַגְגָשְׁטָרְצָגְשָׁטָר אַרְגְּבִּיט

אחת טען, או דאס אין פוילען היינט;
טאג בעישט קיין אויסליסליד אוֹן טעגניעיש יודער
שען קראקחהיט. אוֹר די פוילישע אינטעליגען
לעומט איכט איבער שוערטע, ועהר שווערט עייז
טען. איבער די לאגע פון דער יידישער אינטעל
לעומן, אוֹן אַבעדיטען שוערטיע קודם פֶּל מְנוּיָה,
וואליב דעם אליען, וואס די האט נישט געווואסן,
פֶּן גוטע זאנע זיבען יאהר", ווי דאס אין דען,
טאל מיט דער פוילישער אינטעליגען. די שועט
ליידע צייטען פאר דער פוילישער אינטעליגען דען
סידערן זיך ערשות פון דען נישט לאונגען. פון הײַ
סטערעט אַיהר צוריך, אין צווארעהזאג מיט דען
אַנטזיע פון דער פוילישער רענירונג צו מאכען אַה
שפֶּאַרנְגֶּן אין די מלובָה – אַויסגָּבָן, אין אַלְגָּ
פֶּועל יוצא דערפָּן די רענירונג אַנגעוויזבען צו הרזאיידען וּ
בְּגָם
בְּצָהָל פָּן די רענירונגס-בְּעַמְתָּעָה

אוון טאנצעט' מאהאגען מיר שטאָריךער אוון ענט
שלאָסצע:עד פון דער רענידרגונג צו היילע צו קיטמע
ברוייטע שיכטען פון דער יודישער בעפֿעללעג ז
ווראָס שטעצען פֿאָר אַבְּגַטְּרַגְּגָג — ווֹיִוּס ז
אוון אָזִיף דעט, אָז מיר זונגען נישט די אַינְזֵיגְעַ
חוּקָם לְיִדְעָן פְּגָם קְרִיזִיס. אֲבָעֶר אָזִין דָּעַר זַלְבָּעָן
שׂוֹם, ווּפָן צָס ווּעָרָעָן גַּעֲמָסָט פָּעַדְשִׁידְעַנְצָג אָבָ
שְׁטוּרְנְגְּגָגָן אוון בענְיהָנוּטן, ווּיְ צַיְלָפְּקָעָן אַבְּגַטְּרַגְּגָג
לאָס מַעַן יְווֹדָעָן אַינְגָּגָעָן אַיבָּעֶר אָזִיף גַּעֲכָג
גבָּאָד.

יאם שרעטליכסטע אינמאדעַרנעם קרייג

מבעו ואופטן ספנות לוישן אופין מענש אומעטום אוֹן צוֹ יעדער רגע,—קיי שום

ענש או נישט בכה אויסצזהאלטען די מראדייגש נטרוועז-שפאנונג

שׂוֹן לְאָגֶג דָּבַת וֵרֶךְ הָאָט מִצְוָה נִיסְתָּן גַּפְעָדָת | דִּינָג קָאָן אַיָּה בְּרוּגָעָנוּ דָעַם טוֹשָׁת אָונָ עֲד וּוְוִיסָּה | פָּנָן טְזִוְעָנָדָעָר יְאָהָרָעָן אַיְזָן דִּי קְרִיגָס-עַרְפִּינְדִּישָׁקִיטָן

ענדיגען קרייג, ווי איצט, אין דער צייט, ווען
איידם דערז טויט, איניעדנען נישט אונ אויף קריין
רגע נישט קאָן עד זיך נישט האלען אויטסע
בלבען שטעהן אַיְף אַיְן מאָב אַיְן פֿעלִילִיך פּון
קָוָאַס פָּאַר אַיְן גַּעֲנֵף דִּי גַּרְוִיסֶע אַינְטַעַדְגַּעַטְהַעַט
עַ עִיטְוָאנְגּוֹת - קָאַפְּעַדְגַּעַן בִּים אַקְאַמְּבָאָגָן
ט פָּן דִּי הַאַרְמַטְעָנוֹן צָבָעַן אַזְעַטְעַן
לְעַזְעַטְעַן מְזֻדָּה. עַמְּאַז מְיל גַּעֲנֵיגַט אַפְּנַעַן גַּעַשְׁדִּיבָּעַן
לְעַזְעַטְעַן אַזְעַטְעַן קְוִילְעַזְעַטְעַן לְעַזְעַטְעַן אַזְעַטְעַן
לְעַזְעַטְעַן חְרוּשִׁים אַזְעַטְעַן זִי פְּאַעֲדָרָת אַלְץ בְּיַעַן אַזְעַטְעַן
מִיטְלָעַן פּוֹן קָאָהָן. דָּעַר דָּזְעוּגַע וְאַלְבְּזִינְגַּע טְעַמְּקָמָן
אַזְעַטְעַן זַעַטְעַן לוֹפְּטַעַן, פָּן דִּי פְּלִינְלָעַן פָּן דִּי אַעֲדָרָת
לְעַנְעַן, קָרְיוּן שְׂרִיט קָאָן מְעַן נִישְׁט מְהָן, נִישְׁט צָר
כָּבֵב יְעַדְעַמְּלָהָה וּעַט בְּרַעֲנֵגַע אַזְעַטְעַן קִינְטִיטְבָּגָן
רְמַקְעַדְגִּידָג וְלָהּ קָרְיוּן טְרַפְּצָעַן וְאַסְעַר פָּן דִּיר
גַּעַנְעַן, וְעַזְעַן קָרְיוּן אַז דָּעַר לוֹפְּטַעַן, יְעַנְעַן
בְּאַרְיָה, וְעַזְעַן קָרְיוּן טְרַפְּצָעַן וְאַסְעַר פָּן דִּיר
בְּעַזְעַן קָלְקַלְקַעַן כְּעַזְעַשְׁעַן אַזְעַטְעַן אַלְגִּינוּשָׁן קְרִיגָּן
בְּעַזְעַן טָאַר מְעַן בְּיַשְׁטַק אַזְעַטְעַן קְרִיגָּן. נִישְׁט מָוָאָה
שְׁפָאַנוֹגָג פָּן דִּי זְעַלְעַר דְּעַדְגְּרִוִּיכָט אַזְעַטְעַן קְרִיגָּן
בְּעַזְעַן, אוֹ דָאַס וְאַסְפָּר אַזְעַטְעַן פְּצַגְּיַטְעַט, אַזְעַטְעַן אַזְעַטְעַן
וְעַלְבָּעַ דָּעַר מְעַנְשָׁ אַזְעַטְעַן בְּבָזָה אַזְעַטְעַן
אַזְעַטְעַן, וְעַזְעַטְעַן אַזְעַטְעַן אַזְעַטְעַן, וְעַזְעַטְעַן
סְמָמָר שְׁבָצָג פָּן בְּמַתְּדָבָרָוּת, בְּרַבָּן, בְּאַזְעַטְעַן
אַזְעַטְעַן, וְתִּבְּאַזְעַטְעַן אַזְעַטְעַן, וְעַט בְּעַזְעַטְעַן דָּעַר

א. א. קומתנו גנוגם. דלאן קומת שרעע, וווען די גראוניך וועטס זע-גריריכט, דלאן קומת איצט אוין פאָרֶן מליטע איזפֿן שְׂלַבְּט - דלאן קומת פָּאָרֶן אַיִּינְסְּ פָּוּן די בִּידְעָ: אֲשֻׁוֹגְבָּר

M. Lerner
med.

מעשן אונטליופט, א שטאט-קטר געטה אידאָפּ פּוֹן וּבְדִי
גען. אין קינופטיגזין קרייג וועלען טוייזנדער מאַפּ
שען אַרְפְּגָהָן פּוֹן זַיְנָעַן צָוִילְבִּיךְעַט
אונטַּפְּהַעֲלִיכְבִּיךְיַט פּוֹן וּצְרָעָר גַּעֲרוּעַ-שְׁפָאַנְגָּן אַזְּ
על דער שׂוֹן ווּשְׂעַד אַנוּנְדָּעַן: סֵי פּוֹן דָּפּרְ
ט, סֵי פּוֹן דָּעַי וְהַעֲמָדָה. אוֹיֶף דָּעַר אָוֹן
טְשָׁעַר דָּעַר עַד, בִּיטָּה אָן בִּינְגָּטֶט, אָוּמְפָּטָם
געַעַחְרַעַן וועלען זַיְנָעַן אַונְבָּקָאנְטָט, ווּילְלָעַר מַעֲרָעַ
בעד קרייג אַזְּ אַ קְרִיגְפּוֹן עַרְפִּינְדְּגָעַן. אַזְּ מְשָׁה
שְׁפָטְנְדִיגְ לְזִוְּעַר אַזְּ אַ מְעַשְׁן דָּעַר טּוֹפּ: אַלְכִּזְ

בִּילְעָר פַּאֲלָקְסְּפָלִיאָט

12 פברואר 1932

פברואר 1932

ד"ר ח. זשנראָט

אַ מַעֲרָקְוּוֹרְדִּיגָּעַ פֻּרְזְׂעָנְלִיכְלִיטַּ

פֶּזֶן דָּעַר אַמַּאְלִיגָּעֵר רֹוטְלָאָבָּרַ

כָּבָּאָי

כָּבָּאָי

כָּבָּאָי

כָּבָּאָי

כָּבָּאָי

כָּבָּאָי

כָּבָּאָי

כָּבָּאָי

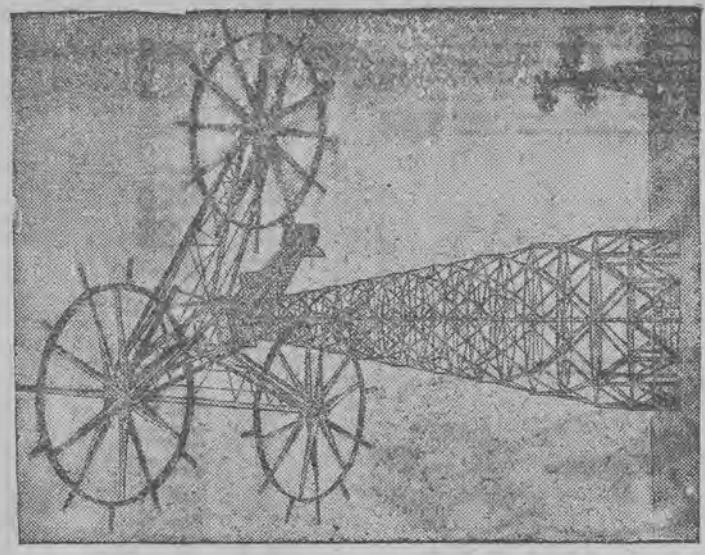
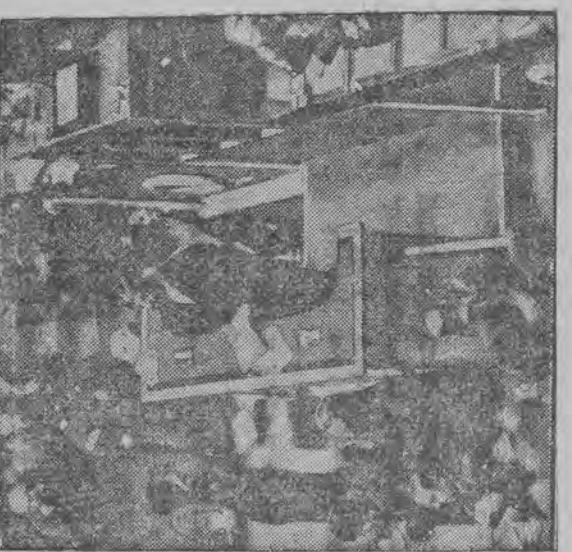
פָּוּ

କାନ୍ତିର ପାଦମଣିରେ ଏହାର ପାଦମଣିରେ ଏହାର
କାନ୍ତିର ପାଦମଣିରେ ଏହାର ପାଦମଣିରେ

DR. RUDOLF ERNST UND DR. MARIA MAYERHOFER

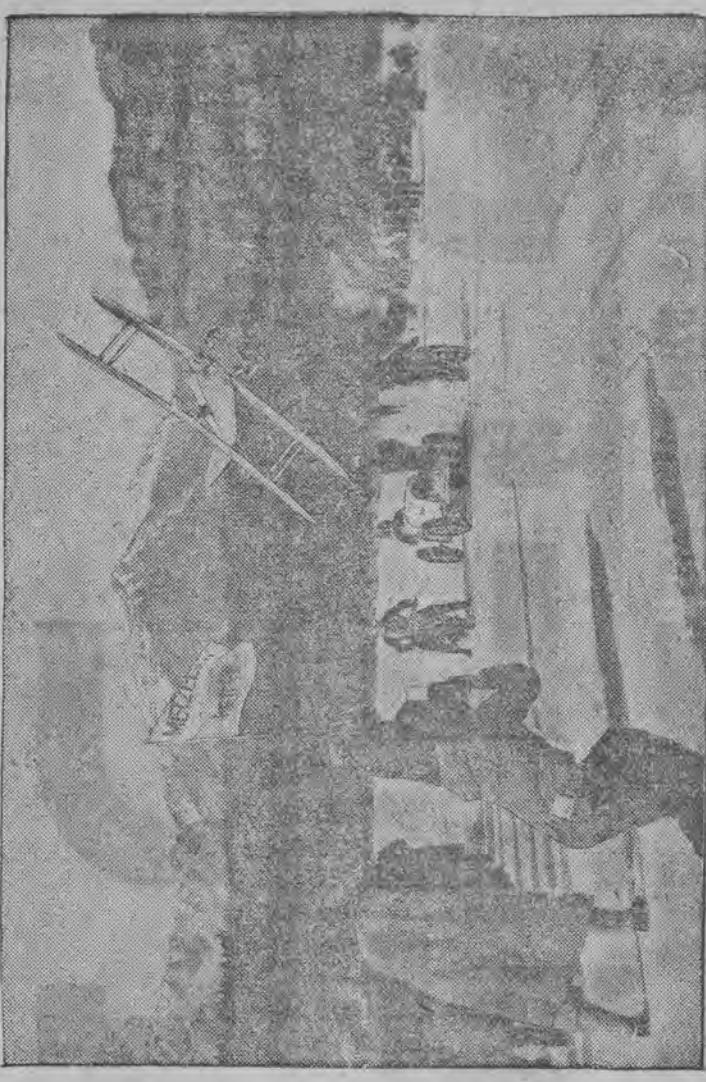

திரு-ஏ. குமார் (கீழ்க்கண்ட முறை) : நான் நீ பல மணி வருடங்கள் முன்னால் தான் அதே நோயை விடுவதை நான் கண்டு விட்டேன் : நீ உங்களும் என்ன வாய்தா?

କେବଳରେ ଅନ୍ତର୍ମାଣ ପାଇଲାମା- ପାଇଲାମା- ପାଇଲାମା- ପାଇଲାମା-
ଏହିପରିମାଣ କିମ୍ବା ଏହିପରିମାଣ ଏହିପରିମାଣ ଏହିପରିମାଣ
ଏହିପରିମାଣ ଏହିପରିମାଣ ଏହିପରିମାଣ ଏହିପରିମାଣ ଏହିପରିମାଣ

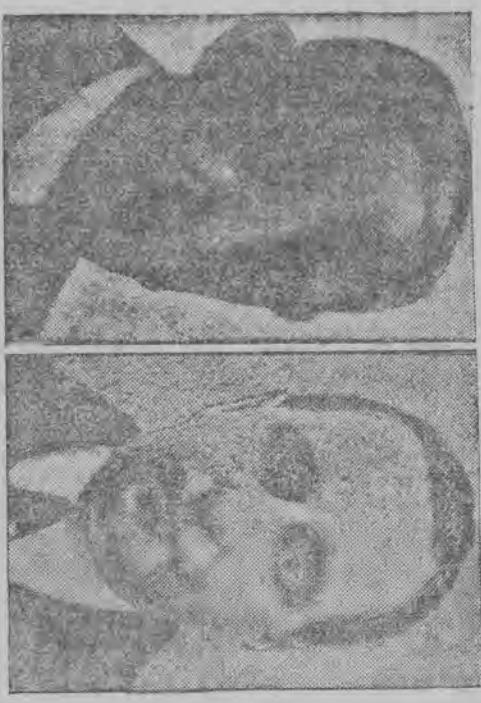
କାଳିରେ ପାଦ ପାଦ ଲାଗନ୍ତିର ଆଜି କାହା
କାହା କାହା କାହା କାହା କାହା କାହା କାହା

ଓଡ଼ିଆ ମୂଳ କାନ୍ତରାଜୀ ରାଜ୍ ପାଲିଙ୍ଗା
କୁରୁକୁରୁ ହେଉଛି : କାଣ୍ଡିଲାପାଲ ଓ କାନ୍ତରାଜୀ

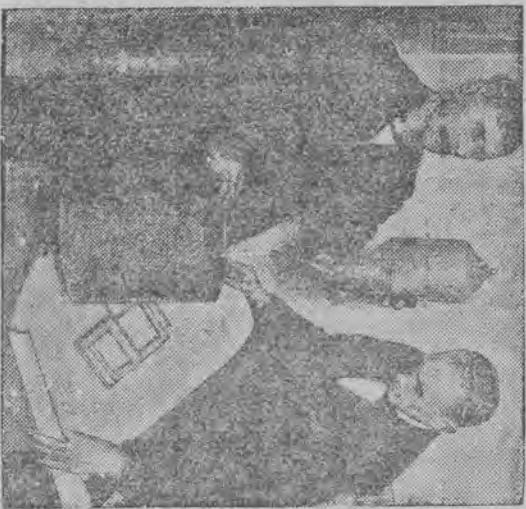

No. 1 ఎడిషన్లు తెలుగులు వ్యాపకంగా ఉన్నారు. ఏదైని అమృతార్థములు కొన్ని వ్యాపకమైనవి. ఏదైని అమృతార్థములు కొన్ని వ్యాపకమైనవి.

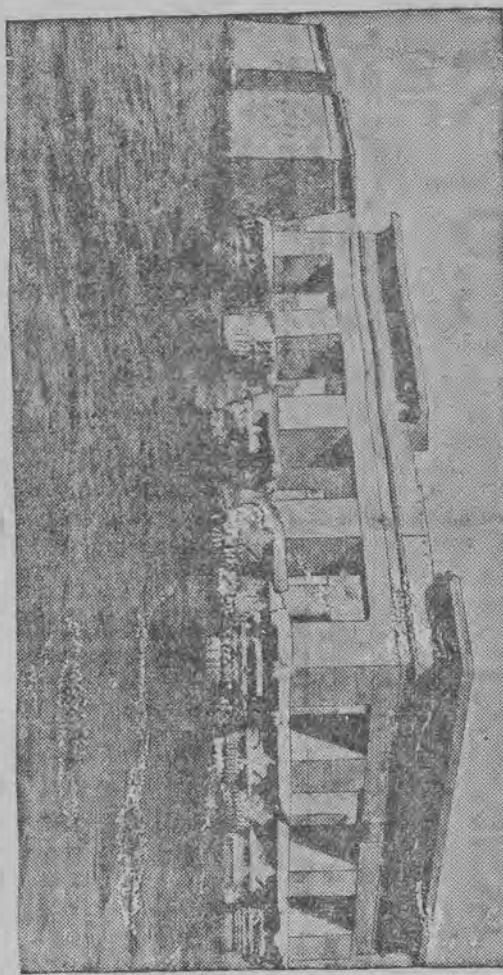
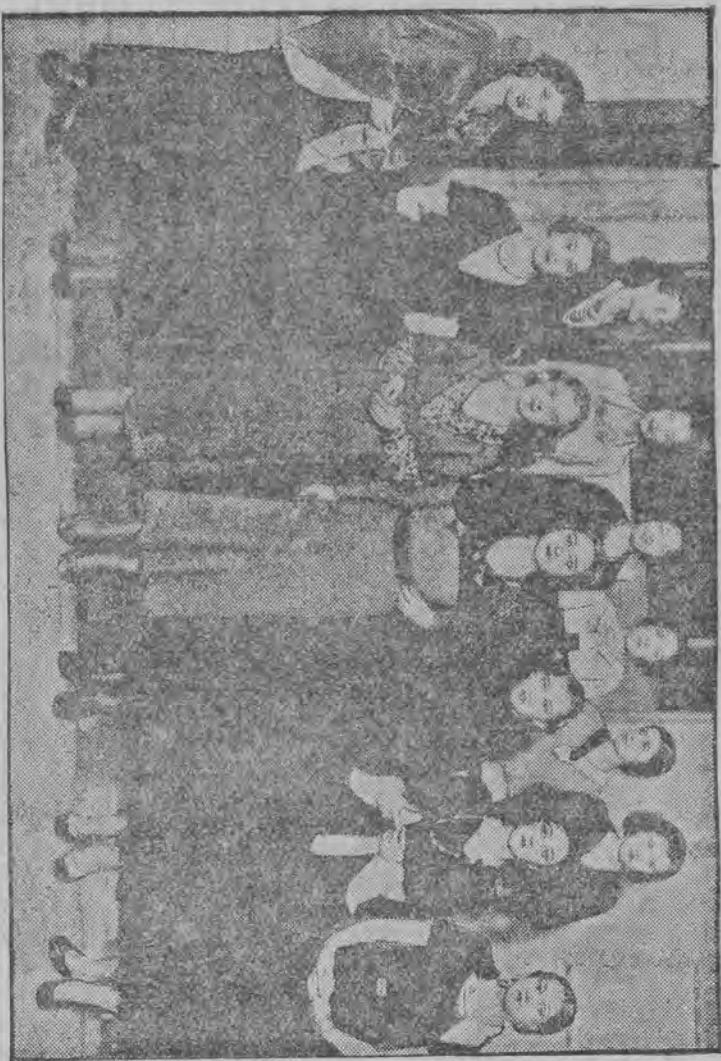
ప్రా. ప్రశ్నలు లొ అంతాలు, లొ నొమ్మలు, లొ కెట్టలు లొ వెంచుకున్నారు? ఏపి అంతాలు, ఏపి నొమ్మలు, ఏపి కెట్టలు లొ వెంచుకున్నారు? ఏపి అంతాలు, ఏపి నొమ్మలు, ఏపి కెట్టలు లొ వెంచుకున్నారు? ఏపి అంతాలు, ఏపి నొమ్మలు, ఏపి కెట్టలు లొ వెంచుకున్నారు?

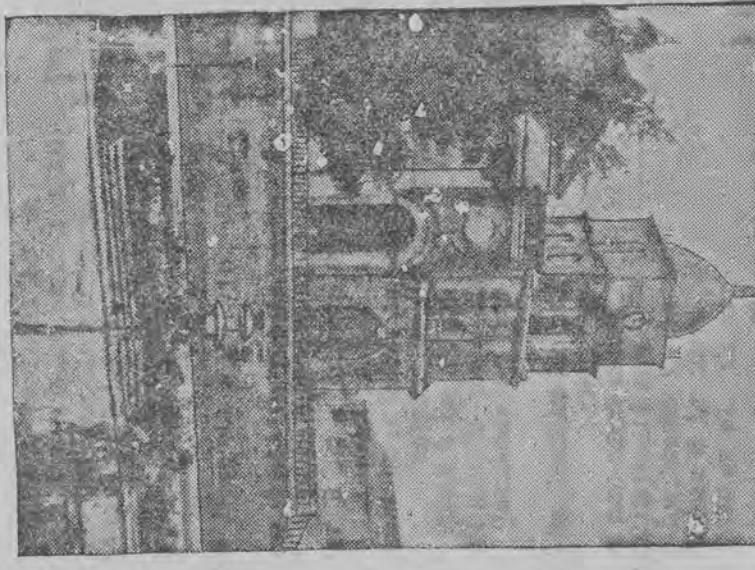
לעוזר פליסיד, — **וְאַתָּה תִּתְמַצֵּן לִתְבָּדֵל** — **בְּזַעֲפָגָה** — **אֶלְיָהוֹן עַמְּלִיכָּה**

"ଯେତେବେଳେ କାହିଁ-କାହିଁ ନାହିଁ ଏହି-ଏହି
ଦେଇ ହେବ ନାହିଁ ପାରିବାକୁ କାହିଁ-କାହିଁ ନାହିଁ ଏହି-
ଏହିଲୁଗାରୁ କାହିଁକିମାନ କରିବାକୁ : "ଦେଇ ନାହିଁ କାହିଁ" କି କାହିଁ

ପରିବାରକୁ ଦିଲ୍ଲିଯିରେ ଆମ୍ବାରେ ଏହାରେ ଥିଲା
କିନ୍ତୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

טַבָּאַמְתִּיאָר

ער ניד"ר קדר פראדוויי, און באר אַ דאנק דעם
עהען מעטפאלען גראיזע אקטניע-עטאלאנ-
טען, מיט די אויסנאהמען פון די, וואס ריעסען זיך
אָזֶוּס פון דער יודישער אונ געהן אַיבער אין
עד פרעמאדער טעטער-וואעלט. און די צרה געמט
יך פון דעם, וואס סי דער יודישער אקטיאָה, סי
אָזֶס יודישע טעטער זונען דורךאָס, פערבד
עסעוועט, אַזְוֹאָרבענדיג להחלטן, אָזְוִינער, רָאַ
אנַגְנִידָעָר קונסטרעפערטאָר ואָלט געפראָכט ווישט
קְרִין קְלַעֲנִיעַ וְחִים, וְוֵי דֵי "אַלְטָרִיעַ", אָזְן אַלְעַ
וְאַלְטַעַן גְּזֻוּעַן מְאַלְיָשָׁאָן מְאַטְרִיעַל צוֹפְרִידָעַן,
עד מִין, אָזְ דַעַר הַמּוֹן מְעָהָר לִיב דֵי "בְּלַעַת"
עַז אָזְ דורךאָס אַ פָּאַלְשָׁעַר, "אַלְטָרִיעַ" אָזְ וְ
שָׁאָדָה, וואס גַּעֲתָה אַיבָּעַז אָזְ עַס בְּלִיבַּת פָּנַ
איָהָם גַּדְרִינְשָׁט, שְׂמָנְדָהָאָפְטִיגַּע קָעַן בְּלִיבַּעַן בְּלִיּוֹן
אָזְס עַכְטַע קִינְסְטָלְעִישָׁע, זְעַנוּן דָעַן וּוְיִתְדֵּי
צִוְיִישָׁע, ווּעַן דַעַר הַמּוֹן יוּבְלַט גַּרְזִיסְעַ אַקְטִיאָעַן,
איָזְ דָעַן דָאַס נִישְׁתָּאָג בעוֹוִין, אָזְ דַעַר הַמּוֹן לִיבַּט
אָזְן גַּאֲתָה נָאָךְ רִינְגָע קְנוֹסָט, פָּאַרוֹאָס-זְוַעַזְעַל
אָזְן דַעַר יְודִישָׁע וּוּעַל זִיךְ גַּיְשָׁט אַיְגְּבִּיגְּעַן דָאַס
אַמְתָע קִינְסְטָלְעִישָׁע טַעַטְעִישָׁע ?
דַעַר בָּאָדָען אָזְ פָּעָרָהָן, אָפְעַר מַעַן פָּעָרָנָאָ-
לְעַסְטָג אִיחָם אָזְן גַּיְשָׁט קִין קְלִינְעַ שָׂוֵל פָּאַלְט
אָזְוִיפָּה די יְודִישָׁע קְלַטְאָרְטָעָר, אָזְוִיפָּה דַעַר יְודִישָׁע
פְּרַעַעַט, וואס בעצִיכָת זִיךְ גַּלְיכִיגְלִיטִיג צִוְט "אַלְ-
טוֹרִיסְטִישָׁעַן", "בִּילְגְּ-שָׂוְנִידְעַן" אָזְן הוּבְטַגְעַן
אָזְן אַקְמָה פָּאָר רִינְגָעַן דָאַס יְודִישָׁע טַעַטְעַל
וּוּעַזְעַן אָזְן שָׁפְעַן אַ בִּית-הַמְּקָדֵש פָּוֹן גְּבוּסָט.

ן אַנְטְּנוֹרָיוֹ מִיסְ' בָּעֵיר הַמְּטוּן וְרוֹשִׁישָׁן אַילְיָא רִיסְ'

אַבְּעָרָשָׁפָעָן אָן שְׂפִילְעַגְדִּיגְ מִיט אַין פָּאָג שְׂפִילְעַר
אַין אַסְטְּרָאוֹסְקִים אֶ דְּדָאמָע, וּאוֹ גָּר דְּדָרְךְ נַאֲכָן
פְּעַרְעַדְגִּיגְזָוּ דָעַם מְאַנְיָלָגְ, אַרְיָן צָו זִיךְ אַין צִימְעָר
אָן שְׂמָדָבָעָן — הָאָס דָאָס שְׂפִילְעַן אֶ פְּעַרְעַזְעַנְדִּיגְ דִּי בַּי
גְּעוּרִיךְטָ אַזְיָף דָלְמָאַפָּאוֹן, אָן פְּעַרְעַזְעַנְדִּיגְ דִּי בַּי
בַּעַ אַיְן עָר גַּעַשְׁתָּאַרְבָּעָן אַגְּנְטָעָן. אָן
הָאָס זִיךְ דָעַן דָאָס זָלְבָעַ וִישְׁטַ גַּעַשְׁתָּאַרְבָּעָן מִיטָּן
בָּעֵיר הַמְּטוּן רַוְתִּישָׁן זְנוּגָעַר אַלְטְּשָׁוּסְקִי ?
אָנוֹ אַיְן דָעַר כֹּחְ פְּנִים אַמְּתִין טַלְאָנָט,
אַמְּתִין טַלְאָנָטָעָן דְּרָאָפְ מַעַן נִישְׁתַ לְעִנְעָן, מִידָרְךְ
זַיְבָלוֹזְ שְׁלִיפָעָן, וּוּ מְשִׁלְיִיפָט טַיְעַדְ בְּרִילְאַנְטָעָן
אָוֹן דִּימְעַטָּעָן. דִי גַעַמְעָן פָּן מַאֲטָשָׁאָלוֹו, סַאֲלוֹוְבוֹיְ
פְּאָסָאָרָט, רַעֲנָאָן אָפְןַ עַלְעַנְאָרָא דִי זְנוּגָעַן אַמְשָׁטָעָרְבָּ
לְעַקְ פָּאָר דָעַר גַּעַשְׁכְטָעְ פְּנִים טַעַטָּעָר זְנוּגָעַן עָרְ
אַוְיסְדָרְבָּקְ פָּן דָעַר אַוְשָׁמָשְׁטָעְבְּלַעְבָּדְקָן קְוֹסָטָן.
פְּאַזְוֹאָסְ-זַוְעָמָעָן אַגְּרִוִיסְעָן אַנְאַקְטִיאָר גַעַ
גַעַסְטָעְ צַהָל טַלְאָנְטָרְטָעְ אַקְטִיאָרָעָן. חַדְעָן לְוַיְוָן
גַעַבָּרְיָן אָגְן קְוִילְתָהְ, וּוּעַרְעָן דִיְתָשָׁע, מְרָאַגְזִוִיְישָׁעָן
רוֹסִישָׁע, גַעַגְיָשָׁן אַקְטִיאָרָעָן אָן נִישְׁתַ קְיָן יְהִידָיָ
שָׁע ? דָעַר עַנְטָפָעָ אָנוֹ דָא אֶ פְשָׁטוּרָ, וּוּיְלָ אַיְנָם
יוֹיִישָׁעָן טַעַטָּעָן קְעַטְעָן זִיךְ נִישְׁתַ אַזְוִי צְבִילְהָעָן
וּוּ אַיְן דָעַר אַוְמָתְהַעַולְמַדְיִיגְרָ וּוּעַלְטָן.

קוּסְמָן כָּל, דָעַר וּעַעֲרַוְתָאָ, מִיט קְלִיְינָן אַוְיסָ
בַּעַמְעָן, אַיְן דָעַר יְדִישָׁעָ רַעַעַטְזָוָאָר דָוְרָכָאָוָיָס
כְּאַלְתָהָעָ, אַיְן בַּעַסְטָעָן פָּאָל נִישְׁת גַּלְגָלְגָלְנָצָר,
שְׁלַעַכְתְ-גַעַפְיִילְטָרָ שָׁוְנָה, פָאָר וּלְמַעַן עַס וּוּרְגַט
בְּשַׁטְמָנָגָטָן. אָנוֹ דָעַר אַקְטִיאָר קָאָן זִיךְ

דָעַר מְלָחָמָה אַיְן וּזְנוּגָעַן דָעַם פְּאַרְגְּעַזְגָעַן
נוֹיִישָׁעָן דִי אַגְּגָוּזְעַזְסָטָעְ רַוְשִׁישָׁ אַקְטִיאָר
דָעֵיר הַמְּטוּן רַוְתִּישָׁר אַקְטִיאָר אַדְלָמָאָר
בְּשַׁטְמָנָגָטָן. אָנוֹ דָעַר אַקְטִיאָר קָאָן זִיךְ

אָפָּזְעָרֶץ כִּינְד וועכענטליבע זַרְאָגָע פָּנוּ נַיְיעָם פָּאַלְסְפְּלָאַט

א קליעט פון פוטש שאכטלאן

גב' מיר טאטע, א שאכטעל זיך צו נאכטלאן.
גב' האסט דורך איזוי פיל שאַ... איזן קליעיט...
מיינסט, איזן כויהה דען נישט, איזן די פאלע שאכט
לאן, וואס דר האסט אויסגעשטעלט איזן קליעיט איזיף
די פאליעצעט איזן שענק, זונען פוטש. סיליגט גאנד
ニישט איזן זיין?...
צ'ו וואס טאטע טיגען דיר דען איזוי פיל
פוטש שאכטלאן?...
או עס קומען צהעהן דיבער חביבים, שטענטו
פארין ביידע הענד איזן די הויזען-קעשענעס און
דאגסט צו זיין:
— אונאמגליק, אונאמגליק! אט האב איז
א קליעיט פול מיט סחרה... און ס'אמט קינודער
ニישט קוייפען, קייבער נישט...
און איך וויס דורך, טאטע, איז די שאכטלאן
לעטן זונען פוטש. קיין סחרה ליגט נישט איזן זיין.
דאגסט פקסטרע איזוי, איז ליגען איזן עס... גוילטט
זיך מסתמא בעריהמען, איז דו ביוט רייך... גאנט,
פאנט?...
או דו ווילטט מיר הארכען טאטע. טא די איז
גוטער צו מיר — לאיז איבער די אלע דערבע שאכט-
לאן פאר מיר צו שפילען זיך מיט מיזיע חביבים.
אוון דו מײַך דיר א בויע קליעיט ערניצ'ץ... צווזאָן
א קליעיט א נישט אַפְּגָּנוֹרְטָע, מיט סחרות...
צ'ו אפשר גאנד טוין זיין אומגעטום איזוי?...
די שטעלען איזועק איזן די שענק פוטש שאכטלאן
איזיף צו בעריהמען זיך... זאנט מיר טאטע, זאג
mir: בזיל וויסען....

לעפעל געשיכטע פֿרֵז יי

4 מעונשין: דער פֿאַטְעָר, זי מִוּטֶפֶר אֵין 2 קְלִיעָז
קִינְדָּעָד. וַיַּדְרֵפֶר אֵין גַּעֲוֹן אֶסְטָאַלְעַיד אֵין
הַחַטָּא גַּם פְּעָדִינוֹת אֵין זִי פְּאַמְלִיעַ הַחַטָּא גַּעֲעַבְדָּעָן
פְּרַפְּרִידְעָן. זִי פְּאַמְלִיעַ הַחַטָּא אָזֵיד גַּעֲהַטָּא אֶקְהָה.
אֵין מַאֲלֵי אֵין דַּעַי פְּאַטְעָר שְׁמַארְקָן קְרָאָקָן גַּעֲוֹאָגְעָן
אֵין מַעֲהָר נִישְׁתְּ גַּעֲהָגָטָן גַּעֲהָפָן אַרְבִּיטְעָן. זִי פְּאַטְעָר
פְּמַלְעַי אֵין גַּעֲוֹן אֵין אַגְּרוֹסְעָר בּוֹיְטָן. גַּה, הַחַטָּא
דַּעַר מַטְמָר אַבְּעָדוֹיְבָן צָוֵ פְּרַקְוִיפְּעָן דַּי מִילְדָּפָן
דַּעַר קְהָה אֵין זִי פְּאַמְלִיעַ הַחַטָּא גַּעֲקָעָבָן זִיר דַּאֲךָ
לְעַבְּעָן בֵּין דַּעַר פְּאַטְעָר אֵין גַּעֲוֹן גַּעֲוֹאָגְעָן.
מַאֲמָטָל אַלְכָן.

וְאֵס מִהְאָת מִתְגַּעֲנוּ מֵישׁ זִיר.
 אַיִן עֲנוֹלָאנְד אַיִן גְּעוּוֹן אֶמְאָד אַיִן מִיטָּעָל-
 אַלְטָעָר, אֶזְמִיהָאָת מִעֲהָדָתָעָסָס גַּעֲצָת אַמְּאַיְגָעָעָס
 שַׁחַנוּפָס לְעַפְּעָל מִיט פֻּרְשִׁידְעָנָע בַּעֲזַרְבָּגָעָן. זִילָּ-
 האַבָּעָן גַּעַטְרָגָעָן וַיְיַעַר אַיְגָעָנָע לְעַפְּעָל אַיִן קָעָ-
 שַׁבָּעָן. פּוֹנְקָט וּוְזִירָעָן אַיְגָעָנָע מִעֲסָדָה. אַרְיָמָע-
 צָוָוָי וּוְרִיכָּעָן. אַבָּעָר דָּעָר אַגְּטָעָרָשִׁיד אַיִן גְּעוּוֹן
 אַיִן דִּי סָאָרְטָעָן לְעַפְּעָל. אַרְיָבָעָר אַיִן גַּעַגְגָעָן
 מֵיָּה אַזְלָהָרָוחָה לְטַחַטָּל אַיִן הַטָּמָהָת אַזְרָמָהָת
 דִּי עַלְטָסָטָע שְׁטִיק גַּעַשְׂלִי אַזְיִפְּן עַדְשִׁישָׁ אַיִן
 לְעַפְּעָל. פִּיל עַלְטָעָר פָּאָר דָּעָם מַעֲסָר.
 אַנְגָּוָגָו אַיִדְעָר מִהְאָת גַּעַוְאָסָס פָּוָן מַעֲסָדָה
 עַסְעָן, וּפָעָן אַיִן מַעֲסָעָר הָאָט בָּאָד גַּעַלְעָמָט
 גַּגְנָצָעָן הוֹיָן, הָאָט מַעְןָן שְׂזִין גַּעַחְזָעָט לְעַפְּעָל
 מַעֲסָעָן. אַהֲן לְעַפְּעָל אַזְיִסְקָאָעָן זַי נִישְׁתָּמָעָגָ-
 צָוָוָן. צָוָוָן זַוְּפָעָן זַוְּפָעָן שִׁיטְעָרָע קָשָׁשָׁ
 מַעְןָן גַּעַמְוָהָת האַבָּעָן אֶלְעַפְּעָל.

בערעלע איז פלייסיג

בערעלע איז גאנגען אין שול
 אין וועג האט ער דערזעהן. ווי קינדער שפֿי-
 לען זיך אין באָל.
 ווען די קינדער האבען איהם דערזעהן האַ-
 בען זיך צו איהם געשוריגען: בערעלע! קומ זיך שפֿי
 לען מיט אונז, אַבָּער בערעלע האָט זיך אוֹיף דעַת
 גענטפֿערט: איד האָבָּער ליב שפֿילען אין באָל. אַ-
 בעד איד דארך געהן אין שול לערטנען.
 אוֹיב איהָר ווילט ואָרטס אוֹיף מיר און, אַ-
 איך וועל געהן פָּון שול, וועל איד שפֿילען זיך
 מיט אוֹיך...
 איז די קינדער האבען דערהערט בערעלען
 ענטפֿער, האבען זיך פְּערשפֿחט און זיך וועגען
 אוֹיך אוֹזעגעלאָפֿען אין שול.
 יהושע באָרבענשטיין.

דילאמאט

א. בואן דארפ מען שעצצען מפזר זוי א דיבערנטס.
א. קאץ בלאט נישט קיין מילו מיט קיין הענטש-
קפס.
ニישטא קיין אומגלאיכע-ע זאך זוי ווואלען זיך.
א. אלטמאן גליזן.

מיט אַרוּהִיג גָּנוּזִישׁן
נְאָרָאָנִיר אַיד, אוֹ מִינֵּן
שָׁמָמָם = אַיְוּזָעַן
אוֹ קֶרֶבֶעַ

וְאָס וּפְרָעָו בְּיַיְמַי אַיְן קָאָרְדִּיק אַוְסְגָּעָטְרָאַטִּינְג, זְגָנְעָו פְּנֵי דַי
בְּעַסְתָּעַ מְאַטְצְרִיאַלְעַד וּפְבָוּזָע אֲנוֹ דְּרָבִיבָּר שְׂאָרָק, דְּזִיפָּרָן.
הַאָפָּנִי אֲיַן פְּנִקְלִיךְ אֲנוֹ וּפְיַעַל אַוְסְגָּעָטְרָאַטִּינְג.
בְּוּלְיָ� עַפְרִיוּזָעַן? — רַיְבָּעָר אַוְסְוָהָהָל!

סְוִוּרְעָן אַוְסְגָּעָטְרָאַטִּינְג אֲפָג אָרְטָרְעָרְאַרְטִּין.

פְּרָקְוּפְּ פְּנֵי שָׁמָמָם-צִינְעָן אֲנוֹ שָׁמָמָם-מְזָהָה.

עַרְשָׁתָעַ שָׁמָמָם-אַיְוּזָעַן?
אַיְוּזָעַן - פְּאָבִירְדִּין
תְּיֻנְטְּרִילָהָאָוּעָר 37, טַעַן. 156-64.

► לְיַי עַלְבָּאָגָטְשָׁטָע ►

דָּאָמָעָז-טָאַשָּׁן
וּרְאַלְיְזָעַן אַיְן פְּעָרְשִׁי

צְוִיְדִּי בְּיִלְיְוִנְסְטָע פְּרִיוּזָעַן בְּעַקְוּמָטָמָעַן בְּנֵוֹזָר בְּיַי דִי בְּעַלְגְּנוּטָע פְּרִימָע

L. Herszfinger
לאָדוֹן, פְּילְסְוּדְסְקִיעָבָא 44
נְעַדְעַנְקָט דִּי אַדְרָעָם! רַעְיָעָלָע בְּעַחְאַנְדְּלוֹגָן!

Dr. med. STUPEL

Ordynator-Roentgenolog Szpitala Miejskiego
הַאָטְבָּעָנִיְמַתְדָּעַן דִּי אַזְיָהָנְגָהָמְטָעַן אֲנוֹ דְּעַמְגָעָנְגָהָמְטָעַן
אֲנוֹ דְּרָעַ לְקָשְׁאָגָעַן וּגְוַעֲזָעַר אֲנוֹ 17 פְּנֵי 6-12 נְאָכָל.
גְּוַעֲזָעַר אֲנוֹ 12 פְּנֵי 2-5 נְאָכָל.
אַיְוּזָעַן אֲנוֹ 28-29 פְּנֵי 11-12 נְאָכָל.
מִיְּלָטְשָׁאַסְקִינְגָּהָן 12 (אַקְלָנוֹ) טַעַן. 118-28.
נוֹן 7-9 אַחְנָעָן, גְּוַעֲזָעַר אֲנוֹ 4-6 נְאָכָל.
גְּוַעֲזָעַר אֲנוֹ 18-20 פְּנֵי 11-12 נְאָכָל.
סְהָמָמָה אֲנוֹ 30-32 פְּנֵי 11-12 נְאָכָל.

פְּרָשְׁרִינְגָּהָן קָאָלִיסְקָעָם אֲנוֹ נְוֵף פָּרָר הַיְּשָׁעָרָם אֲנוֹ פְּסָם

זְבָּעָרָע חִילָּת אֲנוֹ אַרְפָּאָה

אֲהָנוֹ אֲאַרְעָצְיָע, אֲהָנוֹ בְּלָוָט, אֲהָנוֹ אַפְּעָסְעָר אֲהָנוֹ בְּלָוָט-פְּעָרְגִּינִּיט.

טוֹנָגָן פָּרָר כְּרָאָנְקָע אַיְוָה קְלָעָם פָּרָר מְעִינָר וּוּיְבָעָר אֲהָנוֹ קְנָדָעָר.

פְּעָרְשִׁידְרָעָן קָאָלִיסְקָעָם אֲנוֹ נְוֵף פָּרָר הַיְּשָׁעָרָם אֲנוֹ פְּסָם

פְּרָלְדָּאָזָע אֲיַיךְ נִשְׁתָּמַע, וּוּיְיָלְדִּין וּוּיְיָלְדִּין וּוּיְיָלְדִּין.

בְּרָאָרְדָּעָן וּוּיְיָלְדִּין וּוּיְיָלְדִּין אֲיַיךְ נִשְׁתָּמַע, וּוּיְיָלְדִּין וּוּיְיָלְדִּין.

וּוּיְיָלְדִּין אֲיַיךְ נִשְׁתָּמַע, וּוּיְיָלְדִּין וּוּיְיָלְדִּין וּוּיְיָלְדִּין.

